

det ingenlunde ligger veri som et Dub, hvad Mange ville gjøre det til. Men vil man have en saadan særlig Repræsentation for Folketirken, saa bør man netop gaae den Vej, som dette Thing saa ofte er gaaet, nemlig søge at udvikle et kraftigere Menighedsliv, for at Repræsentationen kan bygges paa et sandt og sundt Menighedsliv. Man skal opbygge Folketirkens nye Selvstændighed franeben af, fra Menighederne, og ikke troe, at det skulde være enten rigtigt eller muligt at faae Rigsdagen til at samtykke i en folkekirkelig Selvstændighed, som er bygget paa de af Kongen udnævnte Embedsmænd, s. Ex. Biskopperne. Dette Forslag her søger jo netop at fremme en Tanke, som gaaer i den Retning at udvikle Menighederne, ved nemlig at give dem en større Indflydelse paa Valget af deres Embedsmænd, og ønsker man i Sandhed at faae Grundlovens § 75 gennemført, saa maa man ogsaa ønske, at saadanne Forslag som dette komme frem. Det kunde vel siges, at dengang Grundlovens § 75 blev affattet, tænkte man sig, at en saadan Forsatning skulde gives ved en Lov, men det har jo viist sig, at ingen Regjering har formaaet at fremlægge for os en saadan altomfattende Forsatningslov. Vi ere komne ind paa den stykkevisse Lovgivning med Hensyn til Kirkens Forsatning, og det paa Grund af Forholdenes tvingende Nødvendighed, og den maae vi ogsaa blive ved med, navnlig saasnart den udøves ved Rigsdagens Initiativ; thi det er umuligt for Rigsdagen at kunne magte en saadan Opgave, naar selve Regjeringen har erklæret det for umuligt for den at løse den. Derfor troer jeg ogsaa, at det kan forsvares, at saadanne Forslag som det foreliggende komme frem uden at staae i Forbindelse med andre beslagte Forslag, hvad det ærede Medlem for Rjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) vilde nægte.

Naar jeg nu gaaer over til selve det foreliggende Forslag, saa er det jo ganske vist, saaledes som det blev sagt af den sidste ærede Taler (P. Olsen), at det har ikke fundet nogen blid Behandling her i Salen, og jeg troer heller ikke, at det har fortjent nogen saadan. Jeg har saa ivrigt som Noget ønsket, at vi maatte kunne gjøre Menighederne deelagtige i Valget af deres Præster, men at gaae saa vidt,

som her er foreslaet, anseer jeg — skjøndt der vel kan komme den Tid, da det baade er ønskeligt og rigtigt at gaae saa vidt — efter de nuværende Forhold for at være baade urigtigt, ubilligt og aldeles uigjennemførligt. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (S. A. Hansen) har jo baade ved Indbringelsen af Forslaget, og da han igaar førte Ordet for det, bestandig henviist til Loven om Frimenigheder. Derom er der imidlertid allerede talt saa meget, at jeg kan henholde mig til, hvad der i den Henseende er blevet hittret. Ogsaa jeg finder, at det ikke er nogen nødvendig Følge af Loven om Frimenigheder, at man skal tage et Lovforslag som det foreliggende med, og endnu mindre, at det skulde gjøres til en Betingelse for at faae Frimenighedsloven. Det staaer saameget klarere for mig, som jeg tidligere har, tildeels i Forbindelse med den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, været med at indbringe Forslag om fri præstelig Virksomhed og Frimenigheder uden Beslagelse af et Forslag som det foreliggende. Det undrede mig derimod meget, at den ærede Ordfører ikke satte Forslaget i Forbindelse med en anden Sag, som synes at ligge meget nærmere og det netop for ham, den, som blev omtalt af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix), nemlig Lønningsagen. Det er jo klart, at der er en temmelig nøie Forbindelse mellem Lønningsagen og dette Forslag, en Forbindelse, der i alt Fald er langt nærmere end den, hvori det staaer til Forslaget om Frimenigheder, da Lønningsforslaget og det foreliggende jo begge angaae de samme af Staten beskattede Mænd. At der er en saadan Forbindelse derimellem, sees ogsaa af den Lov, som den ærede Ordfører selv paadæraabte sig, nemlig om Skolelærernes Lønning, der samtidig indeholder Valg- og Lønningsbestemmelser. Hadde den ærede Forslagsstiller seet noget mere paa Lønningsforholdene, troer jeg ikke, han var kommen til et saa hverliggaaende Forslag som dette. Det er klart, at saalænge vi have de nuværende Lønningsforhold, ifølge hvilke en Præst har 600 Rd. og en anden 6,000 Rd. i aarlig Indtægt, kan det ikke gaae an at give Menighederne den hele Indflydelse. Det vilde være